Werchter Ontmoet

Fiets- en wandelfotozoektocht – 27 september 2026

Bezienswaardigheden en weetjes

01. Start- en aankomstplaats Parochiecentrum De Wal

Werd gebouwd eind 19e eeuw als vrije meisjes- en basisschool onder de hoede van de Zusters van Maria. In 1960 werden nieuwe klaslokalen toegevoegd, nu gebruikt door o.a. het Rode Kruis, de KWB en de fanfare. Het hoofdgebouw links deed toen dienst als Chirolokaal voor de jongens. In de jaren 1960 werd het omgevormd tot de huidige feest- en vergaderlocatie, beheerd door een vzw. De zaal, keuken en kelderke kunnen gehuurd worden via de website.

02. De fanfares

Vroeger waren er in Werchter 3 fanfares. Twee hadden hun zaal in het centrum, de eerste Dijle en Demergalm (“de geuzen”), waar nieuw zal gebouwd worden op nr 41-43 in de Sint Jansstraat, de tweede de Vlaamse Leeuw Bannelingen (“de varkens”) hadden hun zaal waar nu de appartementen van nr 16 in de Sint Jansstraat staan. De derde fanfare De Vlaamse Leeuw (“de suskes”) waren meer van Paar op de Hogeweg. De huidige fanfare is een overblijfsel van deze laatste, met ook muzikanten van buiten Werchter.

Als je vroeger in de Ambachtstraat (een deel van de huidige Sint Jansstraat) woonde kon je al of niet meegenieten van de wekelijkse repetities in de twee zalen in het dorp.

In de vorige eeuw was het “not done” dat een jongen en een meisje van verschillende fanfarefamilies met elkaar zouden huwen, ook omdat de fanfares politiek gekleurd waren.

03. Walstraat

De Wal en Walstraat danken hun naam aan de verdedigingswal en gracht, die door het Franse leger in de jaren 1740 werd aangelegd.

04. Sint Jan de Doperkerk

Dit gotische gebouw is opgetrokken in bruine ijzerzandsteen van de streek, zoals ook de kerken in Aarschot en Wezemaal. Het koor van de kerk dateert van rond 1440. Bij de verbouwing van de toren en middenbeuk rond 1665 werd al veel witte kalkzandsteen uit Geldenaken (Waals Brabant) gebruikt, zodat “speklagen” ontstonden, “donker vlees met wit vet ertussen”. De ijzerzandsteen verweert vlugger dan de witte steen. De toren is 53m hoog en bestaat bovenaan uit een opeenvolging van de vormen van een appel, een peer en een kaars. Dit vindt men ook in de toren van de kerk in Aarschot en Herentals.

In 1980 werd 750 jaar Parochie Werchter gevierd. In hetzelfde jaar werd het 550 jaar bestaan van de Sint-Sebastiaansgilde, een schuttersgilde, gevierd. Deze historische gilde werd in 1984 ontvangen door Koning Boudewijn in Laken en door de Paus in Rome in 1990.

05. Herberg Oud Werchter

De naam verraadt zijn ouderdom van 340 jaar. Het gebouw heeft een mooi houten interieur maar is spijtig genoeg, o.w.v. bouwvalligheid, gesloten. Tijdens de hoogdagen van brouwerij Jack Op in de jaren 1900 waren er in Werchter centrum, tussen de Dijle en het rond punt naar Tremelo maar liefst 35 cafés, allen afhankelijk van de brouwerij.

06. Tweebruggenstraat

De naam verwijst naar de oude trambrug plus de vroeger stroomopwaarts gelegen sluizen op de Dijle. De huidige apotheek is gevestigd in de vroegere paardenstallen van brouwerij Jack Op. Op nr 16 was tot in de jaren 1960 een houtzagerij gevestigd. Op nr 15 was er vroeger een van de beenhouwerijen van Werchter gevestigd, zoals ook op nr 7 van Werchterplein (Galerij Iris) en de Knipperij op de Steenweg op Rotselaar, terwijl nu alleen de beenhouwerij in de Sint Jansstraat over blijft.

07. Fietsbrug over de Dijle: Hanewijkbrug

Deze ligt op de plaats van de vroegere trambrug, gebouwd in 1899, en met een ophaalbrug voor de boten op de Dijle. De brug had slechts de breedte van 1 voertuig, en de wagens komende naar het centrum hadden voorrang. Dit leidde regelmatig tot twisten van confronterende voertuigen in het midden van de brug, zodat soms zelfs de gendarmerie uit Tremelo moest tussenkomen.

Tot in de jaren 1950 reed er een tram door Werchter dorp. Deze verbond het noorden van Brussel met Aarschot. Recht over de huidige brasserie De Wissel in de Sint Jansstraat, was er een spoorwissel voor trams die afsloegen naar Tremelo. De tramrails werden verwijderd in 1955.

Stroomopwaarts van de fietsbrug, voorbij de nieuwe brug, stroomt de Demer in de Dijle.

De Demer voert water aan uit Limburg, Diest en Aarschot, terwijl de Dijle ontstaat in Waals Brabant en door Leuven loopt. Van Werchter loopt de Dijle over Haacht naar Mechelen en verder vormt ze samen met de Nete de Rupel, die in de Schelde vloeit. De Demer is de scheiding tussen de Kempen en Hageland.

Na het bouwen van de nieuwe huidige brug in 1975, met een overspanning van 30m, werd de trambrug afgebroken in 1977 en werd, na veel aandringen van de inwoners van de Hanewijk, eindelijk in 2012 vervangen door de huidige “Hanewijkbrug”.

08. Onze Lieve Vrouwekapel in de Hanewijk

Deze kapel uit 1681 werd gebouwd ter bescherming van de boottrekkers. Gedurende meerdere eeuwen werden platte schuiten op de Dijle en ook op de Demer tot in Diest, stroomopwaarts voortgetrokken via lange koorden op de rivierdijken, zowel door sterke mannen als door paarden. In het Onze-Lieve-Vrouw straatje, tussen het Werchterplein en de Tweebruggenstraat, staan nog 3 huisjes van boottrekkers.

09. De dijk van de Dijle richting Haacht: Schiptrekkersdijk

Na de grote overstromingen van 1965-1966 werden in de jaren 1970 de dijken van zowel de Dijle als de Demer hermaakt en verhoogd. Vandaar de betonnen muur in het begin van de Hanewijk. De jaagpaden zijn nu populaire fiets- en wandelpaden. Ze zijn geen gewone openbare fietspaden maar de wegcode is er wel van toepassing en de maximumsnelheid bedraagt 30km/u.; aan kruispunten geldt dan ook de voorrang van rechts. De bevoegde instantie is de Vlaamse Waterweg, in samenwerking met de lokale politie.

10. Schapenboerderij van Roger Durinck

In het Eggelbroek nr 6 baat Roger een schapenboerderij uit. Vroeger was dit een boerderij van melkgeiten. Hij is altijd bereid tot een babbeltje, dat je interessante inzichten geeft in de landbouwproblematiek.

11. Fietsbrug over de Dijle: Hanewijkbrug

Aan de verkeerslichten aan de nieuwe brug, waar nu Frituur De Brug staat, stond vroeger een hotel. Dit werd in 1927 gebouwd door de brouwerij om er hun commerciële contacten te logeren. Toen, via de tram, kwamen Brusselaars er in de lente asperges eten en in de zomer paling in het groen, gevangen in de twee rivieren.

In 1961 won wielrenner Jos Wouters uit Wakkerzeel, toen nog een deelgemeente van Werchter, op 19-jarige leeftijd zijn eerste klassieker Parijs-Tours en in 1962 won hij Parijs-Brussel. Daarna nam hij zijn intrek in het hotel, waar hij café Parijs-Tours uitbaatte. Maar zijn jonge carrière kwam aan een abrupt einde door een zware val op de wielerbaan.

12. Belevingscentrum Rock Werchter in de Amerstraat

In de vroegere elektriciteitscentrale van brouwerij Jack Op, nu het cultuurcentrum, is een museum van 50 jaar Rock Werchter gehuisvest. Begin juli 1975 werd het eerste festival georganiseerd door de Chiro op hun terrein aan de Nieuwe Baan. Ondertussen is het grootste festival van België uitgegroeid tot 4 dagen begin juli, met dagelijks 89 000 bezoekers uit de 4 windstreken. Voor vele sport-, cultuur- en andere verenigingen uit de streek is dit een belangrijke bron van inkomsten via allerlei standen binnen en buiten het festivalterrein. Er werken ook dagelijks 11 000 vrijwilligers. Sinds een aantal jaren is het festival in handen van de Amerikaanse firma Live Nation.

Uit Rock Werchter groeide ook de podiumbouwer Stageco, nu gevestigd in Tildonk. En The Power Shop op Tremelobaan kan ook beschouwd worden als een uitvloeisel van het festival.

13. Gebouwen van de vroegere brouwerij Jack Op in de Beverlaak

In 1869 richtte Felix Van Roost de brouwerij De Palmboom op. Al vlug werd de naam veranderd in Jack Op naar de naam van het populairste bier, dat een zurige smaak had.

Als marketing nodigde hij jaarlijks studenten van de KU Leuven uit, zodat ze de smaak van het bier zouden meenemen naar hun thuisstad of -dorp. Op die manier werd Jack Op bekend in gans België. De huidige paardenprocessie op Pinksterenzondag dateert van toen Felix zijn prachtige paarden en koetsen liet rondrijden na de hoogmis.

Na de Tweede Wereldoorlog ging het mis in de brouwerij door familieruzie. In 1954 werd ze verkocht en de productie van het Jack Op bier stopte in Werchter in 1968, 99 jaar na de start.

Het grote huis op nr 3 in de Beverlaak, was in de jaren 1900 de pastorij van Werchter. In 1925 werd een nieuwe pastorij gebouwd gefinancierd door de brouwerij, het huidige Lokaal Dienstencentrum op het Werchterplein.

De meeste gebouwen van de brouwerij werden omgevormd tot appartementen; een deel van de vroegere magazijnen werd afgebroken en heropgebouwd tot nieuwe appartementen (nr 8 in de Beverlaak), met verplicht behoud van het vroegere uitzicht.

De huizen van nr 30 tot 44 in de Beverlaak waren voor werknemers van de brouwerij.

14. De Slagersweg en de groenten uit Werchter

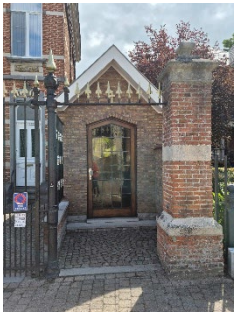

Dit was vroeger een groot aspergeveld. Asperges, samen met witloof, hebben veel welvaart gebracht in Werchter. Tijdens het “steek”seizoen was er dagelijks een aspergemarkt in het dorp. Voor de verkoop van het witloof (en ook princesseboontjes) werden na de Tweede Wereldoorlog twee veilingen opgericht, beide in de Varentstraat. De eerste Tuinbouwveiling Betekom en Omstreken (TBO), waar nu de firma Eco Technixx is gevestigd, werd in gebruik genomen in 1966 en de tweede jaren later verderop waar nu door firma V.E.E. mobilhomes worden verhuurd en verkocht. Getuige van deze vergane rijkdom o.a. de verschillende beenhouwerijen in het dorp. In die glorieperiode hadden ook alle banken een filiaal in Werchter om het geld van de “rijke” boeren op te halen. Nu blijft er enkel nog een cashautomaat over aan De Wissel.

15. De Rochuskapel

Aan huis nr 28 in de Sint Jansstraat staat een kleinere kapel, gebouwd in 1970.

Deze vervangt de grote Rochuskapel, die in 1847 gebouwd werd aan de andere kant van de straat. Ze was, zoals de parochiekerk, opgetrokken in speklagen van ijzerzandsteen en witte kalkzandsteen. Er was plaats voor ongeveer 30 mensen. Ze werd afgebroken in 1970. De Heilige Rochus was de tweede patroonheilige van Werchter.

16. Witloofkot

In het begin van de Rochusstraat, aan de rechtse kant juist voorbij de 2 appartements-blokken, staat nog een typisch witloofkot in betonnen platen. Elke witloofboer, en dat waren er velen, had zulk een “kot”. Daar werden de witlooftoppen die uit de witlooflaag kwamen, door de vrouw van de boer, gebuurvrouwen en vrijwilligsters, proper gemaakt en in de typische witloofdozen verpakt. Daarna reed de boer met deze dozen naar de groentenmarchand en later naar een van de veilingen. In het witloofkot stond het gebabbel nooit stil en werd er natuurlijk ook geroddeld. Voorzeker menige huwelijken tussen boerenzonen en -dochters werden hier beklonken.

17. De Koning van Rwanda

De Mwami (koning) van Rwanda (Mutara III Rudahigwa) verbleef een tijd in Keerbergen (daar is een Rwandadreef en een Mwami Mutaradreef). In 1949 bezocht hij Werchter en werd er ontvangen door burgemeester Van Roost en pastoor Venmans.

18. Felix Van Rooststraat

In deze nieuwe straat worden er een twintigtal huizen gebouwd op vroegere landbouwgrond. Dit is een voorbeeld van de vele nieuwe woonwijken die gecreëerd worden in Werchter, waar er in het centrum en aanpalend meer dan 250 nieuwe woonsten worden gebouwd.

19. De Jef Scherensstraat

“Poeske” alias Jef Scherens, was afkomstig uit de Hanewijk. Hij werd 7 maal wereldkampioen in zuivere snelheid op de piste, de eerste keer in Rome in 1932. Hij werd beroemd voor zijn legendarische “Tijgersprong”

20. KFC Werchter in de Grotestraat

KFC Werchter en SK Plenke (op Tremelobaan) zijn de 2 voetbalploegen van Werchter. Deze zijn voorbeelden van het sportieve karakter van dit dorp. Andere zijn o.a. de tafeltennisclub op de Nieuwe Baan en de turnersclub TK Werchter in de lagere school op de Sint Jansstraat.

21. De Klokkeberg

Deze vroegere zandwinning is uitgegroeid tot een bekende camping en grote visvijver. In het cafetaria kan er in een rustige groene omgeving gebabbeld en gekaart worden.

22. Motorcrossterrein

Voorbij de velden in de Grote Straat ligt aan de linkse kant een motorcrossterrein. Soms wordt er in augustus nog een wedstrijd georganiseerd.

Vroeger, tot in de jaren 1960, was dit gebeuren populair in de streek. Het terrein lag dan bijna in het centrum van Werchter, achter het Kareelstenenpad tussen de Rochusstraat en de Brouwerijstraat, waar nu nieuwe huizen worden gebouwd.

23. Molen van Werchter over de Laak

Op het einde van de Grote Straat, 400m voorbij de afslag in de Mettenstraat, staat de omgebouwde vroegere molen van Werchter op de Grote Laak. Dit riviertje maakt deel uit van het stroomgebied van de Demer en start juist voor Aarschot. Daar werd het in 1974 afgesloten van de Demer. Vermits het geen stromend watertoevoer meer krijgt is het stilaan dichtgeslibd. De Grote Laak mondt uit in de Dijle aan de Damiaanbrug in Tremelo-Ninde.

In het kader van het Vlaamse Sigmaplan zal de Grote Laak tussen Betekom en Werchter terug aangesloten worden op de Demer, met een sluis, om overtollig water van de Demer weg te halen bij hevige en langdurige regen.

24. Sint Adriaanskapel in de Varentstraat

18-eeuwse pijlerkapel, die vroeger, volgens de legende, een uit de Grote Laak opgevist beeld van Sint Adrianus bevatte; maar dit werd spijtig genoeg gestolen. De kapel werd in 1980 gerenoveerd.

In de Sint Adriaansweg liggen een aantal weiden voor paarden, zoals er tientallen te vinden zijn in en rond Werchter. Een optelling van alle paarden die in Werchter wonen zou ons voorzeker een groot getal opleveren.

25. Leybos

Deze buurt is een typisch voorbeeld van een van de challettenverkavelingen die na de Tweede Wereldoorlog in Werchter ontstonden. Vele initiële bewoners (en sommige huidige) kwamen uit het Brusselse om hier tijdens de weekends in het groen en de rust te vertoeven. Later werden de meeste van deze verkavelingen geregulariseerd als vaste woonplaats.

26. Olifant

Tegenover huis 149a van het Hoogland is de inrit naar de chalettenverkaveling de Olifant. Zijn naam verwijst naar de schedel van een mammoet, die er rond 1860 werd opgegraven. In het kader van het Vlaamse Sigmaplan zal deze buurt echter verdwijnen.

27. Hoogland

Dit was een typisch gebied voor de aspergeteelt. Onderweg naar de Meulderskapel kan je nog een aanplant zien op de rechterkant.

28. De Hamstraat

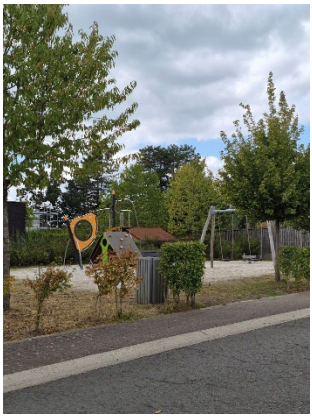
Deze korte straat maakte vroeger deel uit van de Processieweg. De naam verwijst naar een deel van het parcours dat de “grote” processie aflegde op tweede Sinksendag. Via de Sint Jansstraat, de Rochusstraat en de Grote Straat bereikte de processie de huidige Processieweg, om dan via de Hamstraat, het Hoogland, de Sint Jansstraat en de Walstraat terug de Kerk te bereiken.

29. De Soldatenbrug over de Demer aan het eind van de Veerpont

Deze werd in juni 1954 gebouwd door de genietroepen van het Belgische leger, als oefening van het aanleggen van een Baileybrug. Ze verving een houten overzet tussen Werchter en Rotselaar, voortgetrokken aan een ijzeren ketting. Ze werd gerestaureerd in 1998 en 2025.

30. Aspergeveld

Aan de eerste huizen van deze nieuwe buurt rijd je over een bewaard stuk van de tramsporen van de vroegere lijn naar Aarschot.

In deze buurt, zoals in vele ander nieuwe buurten, is een speelhoek voor kinderen voorzien.

31. Bremberg

De naam verraadt het al: vroeger was dit een zandgrondgebied vol brem, geel bloeiend en geurend in de lente.

32. De Meulderskapel

Aan de zandweg tussen Hoogland en de Nieuwe Baan ligt deze mooi witgeschilderde kapel, gebouwd in 1850 en opgedragen aan O.L.Vrouw Troosteres der Bedrukten. Het is dan ook een troostplek, waar je rustig kan rouwen om een overledene of troost vinden o.w.v. een tegenslag. Ze staat op een perceel waar vroeger een windmolen stond van een molenaar. Trouwens vroeger noemde het eerste deel van Hoogland, startend aan de Nieuwe Baan, de Molenstraat. De naam verdween uit Werchter bij de fusie met Rotselaar op 1 januari 1977.

Vroeger was dit een uitgelezen geheime ontmoetingsplek voor jong geliefden.

33. De Chiro

De Chiro werd gesticht in 1953. Heideland is de huidige locatie, waar in juli 1975 het Rock & Blues Festival is gestart met 900 bezoekers. Deze jeugdbeweging is populair en breidt nog altijd uit, ook met een nieuwbouw.

34. De Nieuwe Baan

In 1935 werd er rond Werchter, aan de kant van de Demer, een dam aangelegd om het dorp te beschermen tegen overstromingen. De zavel werd gedolven langs de Hogeweg, vandaar de naam “Zavelbank” van het huidige café. In de volksmond werd deze baan “den boulevard” genoemd. De Nieuwe Baan werd pas in gebruik genomen na het bouwen van de nieuwe brug over de Dijle in 1975.

35. Demerbroek

Tot in de jaren 1970 stonden er in deze straat slechts 3 woningen (nrs 1, 2 en 15), de rest was landbouwgrond. Er woonden toen nog hazen en patrijzen. Nu staan er 28 woonsten.

36. Sociale woningen in de Walstraat

Woonmaatschappij Kanvaz bouwt tussen het parochiecentrum en de lagere school 27 ééngezinswoningen en 33 appartementen. Sommige zullen verkocht worden, andere verhuurd.

Er worden ook 2 nieuwe straten aangelegd. Deze kregen de naam van overleden gekende en sterk sociaal geëngageerde personen uit Werchter: Pastoor Jos Van Dessel en Zuster Arnoldine. Deze laatste gaf vele jaren les in de kleuterschool, toen nog gevestigd in De Wal.